

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2018 йил 4 декабрь, № 249 (7207)

Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ОДАМЛАРНИ ҲАЁТДАН РОЗИ ҚИЛИШ – АСОСИЙ МЕЗОН

Президент ташрифидан сўнг

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг жорий йил 29-30 ноябрь кунлари Хоразм вилоятига ташрифи доирасида жойлардаги учрашувлар, самимий мулоқотлар, янги лойиҳалар тақдимотларида билдирган фикрларини юртдошларимиз катта қизиқиш билан кузатиб борди. Давлатимиз раҳбари томонидан, айниқса, халқ депутатлари Хоразм вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида илгари сурилган таклифлар ва белгилаб берилган устувор вазифалар аҳоли томонидан зўр мамнуният билан кутиб олинди.

Хоразм вилоятида жорий йилда:

ЙИЛ ДАСТУРИ ИЖРОСИ — АМАЛДА

Ўзбекистон жаҳоннинг 50 та илғор мамлакати қаторига кириши учун амалий саъй-ҳаракатлар бошланди

Президентимизнинг 2018 йил 4 июлдаги қарори асосида давлат органлари ҳузурида жамоатчилик кенгашлари тузилмоқда. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги ҳузурида ҳам шундай кенгаш жадал фаолиятга киришди.

Кенгаш раиси, Мирзо Улуғбек халқаро фонди раҳбари Оқил Салимов бошқарган йиғилишларда тизим фаолиятини янада юксалтириш, фуқароларга яқиндан қўмақлашиш, инновацион лойиҳаларни ҳаётга изчил татбиқ этиш ва бошқа муҳим йўналишлар қўриб чиқилмоқда. Шу маънода, вазирлик ўтган қисқа муддат ичида фуқароларимиз учун очик давлат органига айланди. Жумладан, вазирлик ўз фаолияти тўғрисида ОАВ, веб-сайтлар орқали муҳим маълумотлар олиш имкониятини яратиб берди. Қолаверса, "Илм-фан ва инновацион ривожланиш" ҳамда "XXI asr texnologiyalari" журналлари чоп этилиб, уларда тизим фаолиятига доир энг долзарб ва қизиқarli маълумотлар тақдим этиб бориляпти.

Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегияси, уни амалга ошириш бўйича "Йўл харитаси", 2030 йилгача инновацион ривожланишнинг мақсадли кўрсаткичлари тасдиқланди. Шу асосда ҳар уч йилда бир

маротаба Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси ҳамда "Буюк келажақ" халқаро нодавлат нотижорат ташкилоти билан ҳамкорликда бошқарув кадрларини танлаб олиш бўйича "Тараққиёт" республика танлови ўтказилади. Шунингдек, ёшларнинг илм-фанга қизиқишини ошириш, улар фаолиятини рағбатлантириш мақсадида ижтимоий-гуманитар, табиий ва техник, тиббиёт, қишлоқ хўжалиги фан йўналишлари бўйича "Ёш олим" республика танловини ўтказиш йўлга қўйилди.

Инновацион ғоялар ва технологияларни ишлаб чиқиш, жорий этиш ҳамда уларни янада ривожлантириши таъминловчи норматив-ҳуқуқий базани яратиш мақсадида вазирлик томонидан Ўзбекистон Республикасининг "Фан тўғрисида"ги, "Инновацион фаолият тўғрисида"ги қонун лойиҳалари ишлаб чиқилди ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасига тақдим этилди.

Италия матбуоти:

«Марказий Осиёда ҳеч қачон бугунги кундагидек яқин ҳамкорлик муносабатлари кузатилмаган»

Римдаги нуфузли "EastWest Magazine" ахборот-таҳлилий журналининг навбатдаги сонида Ўзбекистонда олиб борилаётган ташқи сиёсат ва бунинг натижасида Марказий Осиёга ижобий таъсир кўрсатаётган ўзгаришларга бағишланган мақола чоп этилди.

Дунё нигоҳи

Материалда таъкидланишича, яқин-яқингача минтақада "casus belli", яъни моҳароларга сабаб бўлиш эҳтимоли бор муаммолар нисбатан кўп эди. Сув, энергетика ва чегаралар билан боғлиқ масалалар бунга мисол сифатида келтириб ўтилади. Аммо расмий Тошкентнинг янги ташқи сиёсати туфайли муаммолар ҳамкорлик учун муҳим элементга айланди.

Марказий Осиёда сув-энергетика масалаларининг ҳал қилиниши, "EastWest Magazine" шарҳловчиларининг фикрича, ўзбек дипломатияси эришган энг катта ютуқлардан бири ва умуман, халқаро дипломатия тарихида оқилана муросага эришишнинг юқори даражаси сифатида қолади.

"Сўнгги йигирма йил мобайнида сув ресурслари ва Тожикистонда қурилатган гидроэлектростанция туфайли минтақада кескинлик изчил тарзда ўсиб борди. Шавкат Мирзиёевнинг ҳокимиятга келиши билан расмий Тошкент ва Душанбе ҳамкорлик томон муҳим қадамлар ташлади... Икки

мамлакат алоқалари мисли кўрилмаган даражада яхшиланиб, ўзбек компаниялари қўшни давлатда объектлар қурилишида иштирок этиши маълум бўлди".

Марказий Осиёда ҳеч қачон бугунги кундагидек яқин ҳамкорлик муносабатлари кузатилмаган, деб ёзилади журналда. Ушбу муҳимнинг шаклланиши Шавкат Мирзиёевнинг саъй-ҳаракатлари натижаси бўлди. Чегараларнинг очилиши, қўшни давлатлар билан ҳаво, автомобиль ва темир йўл қатновининг йўлга қўйилиши, ўзаро савдо-сотиқнинг ортishi — буларнинг барчаси Ўзбекистон Президентининг сиёсий иродаси ва фаол позицияси туфайли реализмга айланди.

"Қаъбий сиёсий ирода мавжуд бўлса, ҳатто энг қалтис масалаларни

ҳам ўзаро манфаатли тарзда ҳал қилиб, конструктив ҳамкорликни йўлга қўйиш мумкин. Ўзбекистон буни исботлади".

Афғонистон йўналишида ҳам катта бурилиш юз бериб, жиддий ютуқларга эришилди, дейди италиялик журналистлар. Бу борада икки тенденция кузатилаётир. Биринчидан, узоқ йиллардан буён уруш ва террордан боши чиқмай келган Афғонистондаги вазиятни барқарорлаштириш учун реал имконият пайдо бўлди. Иккинчидан, ушбу имконият Ўзбекистон амалга ошираётган дипломатик саъй-ҳаракатлар туфайли юзга келди.

Жорий йилнинг март ойида Тошкентда Афғонистон бўйича бўлиб ўтган юқори даражадаги халқаро конференция, мақола муаллифларининг қайд этишича, халқаро ҳамжамиятининг ушбу моҳаро юзасидан яқин позициясини ишлаб чиқиш ҳамда турли давлатлар ва ташкилотлар томонидан қабул қилинаётган дастурларни мувофиқлаштириш учун шароит яратди. "Тошкент конференцияси Ўзбекистоннинг Афғонистонда тинчлик ўрнатиш жараёнида асосий ўрин тутаётганини яна бир бор кўрсатди".

Анвар МИРЗАЕВ («Халқ сўзи») тайёрлади.

Конституциямиз қабул қилинганининг 26 йиллиги олтидан

Ижтимоий адолат ва қонунийлик пойдевори

Давлат фаолиятидаги энг асосий мақсад — инсон ва жамият фаровонлигини таъминлаш саналади. Юртимизда амалга оширилаётган барча саъй-ҳаракатлар, кенг қўламли ислохотлар, аввало, халқимизнинг тўла-тўқис ҳаёт кечиришига йўналтирилгани билан аҳамиятлидир.

"Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак", деган тамойил замирида ҳам айнан Асосий Қонунимизда белгиланган давлатнинг инсон фаровонлигини кўзлаб фаолият олиб боришига оид принципал қоидалар мужассам.

Бутун давлат органларининг мансабдор шахслари, улар қаторида биз, депутатларнинг ҳудудларга чиқиб, халқ орасига кирганимиз, қисқа муддатда кўплаб муаммоларнинг

ҳал этилгани ҳам юқоридаги конституциявий норманинг амалий ижросидир.

Масалан, биргина депутатлик корпуси томонидан 2017-2018 йилларда республикамизнинг 160 та туманида ўрганишлар ўтказилиб, халқ билан бевосита мулоқот қилинди, аҳолини ташвишга солаётган масалаларнинг ўз жойида ҳал этилишига катта эътибор қаратилди. Ўрганишлар жараёнида жами 74 441 хонадонга ташриф буюрил-

"Давлат ўз фаолиятини инсон ва жамият фаровонлигини кўзлаб, ижтимоий адолат ва қонунийлик принциплари асосида амалга оширади".

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 14-моддаси.

ди, 752 мингдан зиёд фуқаролар, шу жумладан, 16 512 та тадбиркорлик субъекти вакиллари билан бевосита учрашув ва мулоқотлар ўтказилди. 1000 дан ортиқ фуқаролар ишга жойлаштирилди, тадбиркорликни амалга ошириш учун

100 млрд. сўмдан зиёд банк кредити ажратилиши таъминланди, 500 дан зиёд шахсларга даволаниш учун ордерлар олишга, ногиронлик аравачаси билан таъминланишга ва бошқа тиббий хизматлар кўрсатилишига қўмақлашилди.

БИЗ ва ЖАҲОН

Корея Республикаси билан муносабатларимиз

яна қайси йўналишларда ривожланади?

Келгуси йилда юртимизга Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Иннинг илк ташрифи кутилмоқда. Мазкур муҳим воқеаликка тайёргарлик кўриш жараёнида икки мамлакатнинг "ақл марказлари" узоқ муддатли алоқаларни фаоллаштириш бўйича қатор чора-тадбирларни олиб борапти.

Бу ҳақда пойтахтимизда бўлиб ўтган "Ўзбекистон — Корея Республикаси: келахакка назар" мавзусидаги анжуманда маълум қилинди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти, Корея Республикасининг Ханьян университети ҳузуридаги Осиё — Тинч океани тадқиқотлари маркази ҳамда икки мамлакатнинг ташқи алоқалар бўйича мутахассислари иштирок этди.

Семинарда таҳлилчилар иқтисодиёт, саноат ва қишлоқ хўжалиги, энергетика, логистика ҳамда инфратузилма, атроф-муҳит

ва технологиялар соҳаларида икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш, миллатлараро алоқаларни мустаҳкамлаш масалаларини муҳокама қилдилар. Жанубий Корея Ўзбекистоннинг етакчи иқтисодий шерикларидан бири экани қайд этилди. Ўзаро товар айирбошлаш ҳажми йилгача бир миллиард доллардан ошди. Бу Корея Республикасининг Марказий Осиё мамлакатлари билан йўлга қўйган савдосининг қарийб 50 фоизини ташкил этади. Шу пайтгача Жанубий Корея сармоясининг ҳажми етти миллиард доллардан ортиди.

Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти директори Владимир Норовнинг фикрича, Ўзбекистон — Жанубий Корея ўртасидаги стратегик шериклиқнинг юқори даражаси мутахассисларни икки томонлама муносабатларни янада кенгайтириш учун янги, катта мақсадлар ва вазифаларни кўзда тутадиган имкониятларни излашга ундайди.

Австриялик тадбиркорлар:

«Кейинги манзил — ЎЗБЕКИСТОН БОЗОРИ»

Ўзбекистонда сўнгги икки йилда рўй берган кенг қўламли ислохотлар жараёнида Австрия жамоатчилигининг ҳам юртимизга нисбатан қизиқиши кескин ортишига сабаб бўлди.

Яқинда Венанинг нуфузли журналларидан бири, ишбилармон доиралар ўртасида нисбатан оммабоп саналган "Industrie Magazin" нашри саҳифаларида мамлакатимизда олиб борилаётган ислохотлар, айниқса, бизнес юритиш учун яратилаётган қулай шарт-шароитлар ҳақидаги мақола шу жиҳатдан қўпчилиқ эътиборини тортди.

"Ўзбекистоннинг қучли жиҳатларидан бири улкан табиий ресурслар ва ишчи кучидир. Марказий Осиёнинг аҳолиси энг кўп ушбу давлатда Австрия компаниялари учун янги имкониятлар эшиги очилмоқда. Шавкат Мирзиёев Президент лавозимига

келганидан сўнг республикада мисли кўрилмаган ислохотлар бошланди. Ўзбекистон раҳбари қучли сиёсатчи сифатида мамлакатда ва халқаро майдонда катта обрў-эътибор қозонди", дейилади нашрда.

"Industrie Magazin" шарҳловчилари таъкидлаганидек, амалга оширилган ислохотлар натижасида Ўзбекистон иқтисодиёти жадал ривожланмоқда. Хорижий сармоядорлар валюта тизимининг либераллашувига ижобий реакция билдирдилар. Олиб борилаётган солиқ ва божхона ислохотлари эса тадбиркорлар узоқ йиллардан буён дуч келган муаммоларни ҳал қилишга қаратилган.

ОДАМЛАРНИ ҲАЁТДАН РОЗИ ҚИЛИШ – АСОСИЙ МЕЗОН

Қадим Хивага «Afrosiyob» етиб келди

Юртбошимиз 2017 йилнинг январига Хоразм вилоятига ташириги чоғида Урганчдан Хивагача темир йўл ҳамда Хива шаҳрида замонавий вокзал барпо этиш, бу йўлда электропоездлар, келгусида юқори тезликда ҳаракатланувчи “Afrosiyob” теъжорат поезди қатновини йўлга қўйиш юзасидан топшириқлар берган эди. Қисқа фурсатда бу эзгу ташаббус амалга ошди.

Лойиҳанинг умумий қиймати
35,9 миллион АҚШ доллариға тенг.
29,6 километр узунлиқдаги йўл бўйлаб 124 та сунъий иншоот,
6 та йўлўтқазғич ҳамда кўприк қурилди.

Вокзал биносининг ташқи кўриниши Хоразм меъморчилиги намуналарини ўзида акс эттириб, унда VIP-зал, она ва бола, тиббиёт хоналари мавжуд. Вокзалда 35 нафар ишчи бир вақтнинг ўзида 200 йўловчига ҳамда кўрсатади. 20 ўринли меҳмонхона юртдошларимиз ва туристларга қўшимча қулайлик яратяди.

— Маълумки, Хоразм вилояти туристик салоҳиятидан самарали фойдаланиш сайёҳларга транспорт хизмати кўрсатишни яхшилашни талаб этади, — дейди Бизнес ва туризмни ривожлантириш маркази директори Одибек Раҳимов. — Қадимий шаҳарга ташириг буюрувчи хорижий ва маҳаллий сайёҳларнинг бир қисми самолётда парвоз қилишни хуш кўрса, айримлари, айниқса, кекса ёшдагилари теъжорат поездда йўлга чиқилини маъкул кўради. Дунёнинг асарият давлатларида сайёҳларга транспорт хизмати кўрсатишда теъжорат поездлардан кенг фойдаланилади. Эндиликда бундай қулайлик Хивада ҳам яратилди ва бундан худуд аҳолиси жуда мамнун.

Вокзал ва “Ичан-Калъа” давлат музей-қўриқхонаси ўртасида 2 километрлик масофада қатор инфра-тузилми объектлари қурилади. Айни чоғда барча қулайликка эга 3 та меҳмонхона ва “Хива — Локомотив” историк боти барпо этиляпти. Бу ерда сунъий кўл, 27 хил аттракцион, амфитеатр, замонавий савдо рас-талари фаолияти йўлга қўйилади.

350 миллион АҚШ долларилик инвестиция лойиҳалари

Хоразмда қулай инвестиция муҳити яратиш орқали хориж сармоясини тўғридан-тўғри жалб этишга алоҳида эътибор берилляпти. Натижада янги лойиҳалар бирин-кетин рўёбга чиқарилмоқда.

Бундан икки йил муқаддам давлатимиз раҳбари “Utex” компаниялар гуруҳига Шовот туманининг чекка худудида юқори технологик имкониятга эга янги корхона ташкил этиш ва одамларни иш билан таъминлаш юзасидан кўрсатмалар берган эди. Шу асосда орадан кўп вақт ўтмай Италия ва Буюк Британияда ишлаб чиқарилган сўнгги рит-

сумдаги дастгоҳлар билан жиҳозланган, мингдан ортқ иш ўринларига эга тўқимачилик корхонаси фаолият бошлади. Лойиҳа қиймати 65 миллион АҚШ доллариға тенг бўлган мазкур корхонада йилга 70 миллион жуфт ёки қиймати 30 миллион долларлик аёллар, эркеклар ва болалар пайпоқлари тайёрланади.

— Махсулотларимиз АҚШ, Россия, Молдова, Украина каби мамлакатларга экспорт қилинмоқда, — дейди қўшма корхона бош директори Умрбек Абдуллаев. — Давлатимиз раҳбари қўшма корхонага ташириги чоғида тўқув, қадоклаш цехлари, логистика маркази, лаборатория фаолияти билан танишди, ишчиларга яратилган шарт-шароитлар билан қизиқди. Махсулотларнинг янги моделларини ўзлаштириш ва экспорт ҳажмини ошириш бўйича топшириқлар берди. Булар фаолиятимизни кенгайтиришимизда дастуриламал бўлади.

Иқтисодиётга хориж инвестициясини жалб қилиш, тадбиркорликни кенг ривожлантириш, янги иш ўринлари яратиш ва аҳоли фаровонлигини оширишда эркин иқтисодий зоналарнинг ўрни катта. Бунини “Хазорасп” ЭИЗ мисолида ҳам кўриш мумкин. Дастлаб унинг учун Хазорасп туманининг 2 та худудидан 325 гектар бўш

ер майдони ажратиб берилган эди. Кейинчалик қурилиш ва инфратузилма тармоқларини ўтказиш харажати намайитириш мақсадида ЭИЗ корхоналарини, биринчи навбатда, бўш турган бино ва иншоотлар не-

гизида жойлаштириш бўйича тақлифлар асосида ана 7 та худудга 89 гектар ер майдони қўшиб берилди.

Бу ерда Малайзиянинг “Serba Dinamik Group” компанияси томонидан тўлиқ молиялаштирилётган каустик сода ишлаб чиқариш заводи қурилади. Яъни компания томонидан 250 миллион АҚШ доллари йўналтирилади. Корхона ишга тушгач, йилга 33 минг тонна каустик сода ва 30 минг тонна хлор ишлаб чиқариш мумкин. Тайёрланадиган махсулотлар тўлиқ экспорт қилиниши мўлжалланган диққатга сазовордир.

Умуман, бу ЭИЗда 2019-2020 йилларда 350 миллион АҚШ долларилик инвестиция лойиҳалари бажарилади. Бунга қарийб 300 миллион АҚШ доллари миқдориде тўғридан-тўғри хориж сармояси йўналтирилади. Натижада бу ерда юқ моточиклар, электроскутерлар, “Дамас” ва “Лабо” автомобиллари учун эҳтиёт қисмлар, каустик сода, тиббиёт кўлқоплари, пойабзал, трикотаж махсулотлари каби экспорт ва импорт ўрнини босувчи буюмлар ишлаб чиқарилади.

Президентимиз ташириг давомиде бу эркин иқтисодий зона фаолиятини янада ривожлантиришга

қаратилган лойиҳалар тақдимоти билан танишиб, худуд иқтисодиётига тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб қилиш бўйича аниқ топшириқлар берди. Айни кунда шу йўналишда кенг қамровли амалий саъй-ҳаракатлар олиб борилмоқда.

Худудимизда 5 та лойиҳа мулаффақиятли амалга оширилди, — дейди “Хазорасп” эркин иқтисодий зонаси дирекцияси давлат унитар корхонаси директори Муродбек Давлетов. — Натижада “Дамас” ва “Лабо” автомобиллари учун эҳтиёт қисмлар, маиший кир ювиш воситалари, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Келгуси йилда эса биргина “Dereler Textile” МЧЖ томонидан 9 миллион АҚШ долларилик инвестиция киритилиб, тўқимачилик махсулотлари тайёрлаш йўлга қўйилса, “Ню Бест стайл” МЧЖ томонидан 5,6 миллион долларилик сармоя хисобига гулқорва ва гулқорва олими ишлаб чиқариш лойиҳалари ҳаётга таъдил этилади.

Умуман, келгуси йилда эркин иқтисодий зонада аралаш талаби калава ип, тайёр трикотаж махсулотлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, замонавий иссиқхона барпо қилиш, вилоятда инновацион технопарк ташкил этиш кўзда тутилган.

Ҳар қатраси олтинға тенг

Сўғориладиган ерлар мелиоратив ҳолати ва сув таъминотини яхшилаш ҳосил тақдирини ҳал қилувчи муҳим омил хисобланади. Шу боис Хоразмда ирригация ва мелиорация борасида қатор чора-тадбирлар

белгиланиб, уларнинг изчил ижроси таъминланаётди.

Шундай лойиҳалардан бири Тошқоқа каналлар тизимида рўёбга чиқарилмоқда. Президентимиз Хоразмга ташириги чоғида Тошқоқа магистраль каналда бажарилаётган реконструкция ишлари билан танишиб, канал атрофидеги ерларни ободонлаштириш, қишлоқ ҳўжалиги экинлари парваришида сув сарфини камайтириш чора-тадбирларини қўллаш бўйича кўрсатмалар берди.

Ҳозирги кунда вилоятда 276,7 минг гектар сўғориладиган майдон бўлиб, унинг 191,3 минг гектарига обихаёт ушбу тизим каналлари орқали этиб боради. Бошқача айтганда, Янгигобозор ва Гурлан туманларидан ташқари, барча худудини шу тизимга кирувчи каналлар сув билан таъминлайди. Бу тизимга кирувчи Тошқоқа, Шовот, Полон-Гозовот, Гозовот каналлари ўтган асринг 30 — 40-йиллари оралмида қазилган бўлиб, сўнгги йилларда уларда сув сатҳи пасайиши тўғрйли далаллари сувнинг ўз оқими билан сўғориш имконияти чекланди. Натижада обихаёт экин майдонларига у юздан ортқ насослар ёрдамида чиқариладиган бўлди. Бу эса фермер ҳўжаликларини учун ортқча меҳнат, сарф-ҳаражат қилиш, пировардида етиштири-

лаётган махсулотлар таннархи ошишига, сув исрофгарчилиги ва ерларнинг мелиоратив ҳолати ёмонлашувиға олиб келаятган эди.

— Ислон тараққиёт банки иштирокида рўёбга чиқарилаётган Тошқоқа тизими магистраль сўғориш каналларини қайта тиклаш лойиҳаси ана шу муаммоларни ҳал этишга қаратилган, — дейди Қўйи Амударё чап қирғоқ ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси бошлиғи Одибек Тохиров. — Лойиҳанинг асосий мақсади вилоятдаги магистраль каналларда сув оқимини тўсиб, унинг сатҳини мутаносиблаштирувчи иншоотлар қуриш орқали ўзюмкор тизимга ўтказиш, экин майдонларини насослар ёрдамида сўғориш тажрибасидан воз кечишни назарда тутати. Лойиҳанинг умумий қиймати 145 миллион АҚШ доллариға тенг бўлиб, шундан 90 миллион 370 минг доллари Ислон тараққиёт банки ҳиссасига тўғри келати.

Мазкур лойиҳа амалға ошғач:
Тошқоқа, Полвон, Шовот каналларидаги 279 та насос қисқариши ҳисобига 14 миллиард сўм иқтисод қилинади.
Йилиға ўртача 800 миллион куб метр сув тежалади, 69 фоиз экин майдонида сув таъминоти тубдан яхшиланади.

Хоразм шароитида деҳқончилик қилишнинг ўзига хос усусларини бор. Яъни бу ерда бошқа минтақаларга нисбатан сув сарфи кўпроқ бўлади. Боиси вилоятда экин майдонларининг 58,2 фоизи кам, 30 фоизи ўртача ва 11,8 фоизи кучли даражада шўрланган. Экин экишдан олдин 2-3 марта даланинг шўрини ювиш-ча тўғри келати. Бу эса мелиорация тармоқларининг саз ҳолда ишлашни таъминлаш, уларда доимий равишда реконструкция, тизимли таъмирлаш ва тиклаш ишларини олиб боришни тақозо этади.

— Вилотимизда 2013 — 2017 йилларда Давлат дастури асосида 7688 километр узунлиқда, қиймати 151 миллиард 996 миллион сўмлик мелиоратив тадбирлар ўтказилиб, 120 минг гектар майдонда ер ости сув сатҳи ҳамда шўрланмиш даражасини пасайитиришга эришилди, — дейди Хоразм мелиоратив экспедицияси бошлиғи Бекназар Ганжаев. — Жорий йилда эса 27 та лойиҳа бўйича 1795 километр узунлиқдаги мелиоратив тармоқларда 46,3 миллион сўмлик реконструкция, тизимли таъмирлаш ва тиклаш ишлари бажарилади.

Экин майдонлари ҳолатини яхшилаш учун Давлат бюджети маблағлари ҳисобига ана шундай улкан ҳажмдаги ишлар бажарилаётган бир пайтда айрим туманларда шולי етиштиришда камчиликларга йўл қўйилгани оқибатида ер ости суви сатҳини кўтарилгани бор гап. Шу йили қарийб 30 минг гектар майдонда етиштирилган шולי статистик ҳисоботда кўрсатилмаган. Сув таъминоти қулай худудларда ўзбосҳимчилик билан шולי экинчини жойлаштириш натижадаги кўза вегетацияси даврида Шовот, Қўшқўпир, Хива, Янгйарқ туманларида сув танқислиги юзага келди. Оқибатда бу худудларда пахта ҳосилдорлиғи пасайиб, асарият фермерлар шартнома мажбуриятини бажара олмади.

Юртбошимиз вилоятда шוליчилик тармоғидаги аҳволни таҳлил қилиб, бу йўналишда илгор хорижий тажрибеларни ўрганиш, кам сув талаб қиладиган технологияларни жорий этиш, Вьетнам, Хитой давлатларидан мутахассисларни жалб қилиш бўйича топшириқ берди. Айни

чоғда мазкур соҳа мутахассислари, олимлар билан ҳамкорликда амалий ишлар бошлаб юборилди.

Оилалар учун кутилмаган туҳфа

Қўшқўпирдаги Оқдарбанд қишлоғи сўғориш тармоғидан анча узоқда, хоразмликлар таъбири билан айтганда, сув йўлининг охирида жойлашгани боис деҳқончилик ишлари қўшимча меҳнат, сарф-ҳаражат талаб этади. Яна қатор салбий омиллар тўғрйли ушбу қишлоқ манзараси кўнгилларни хира қиладиган даражаға келиб қолганди.

— “Обод қишлоқ” дастури доирасида бу ерда кенг қўллами бунёдкорлик, ободонлаштириш ишлари амалга оширилгач, у мутлақо янги қиёфаға кирди.

— Қишлоғимизда 9,5 минг нафарға яқин қишлоқ истикомат қилади, — дейди “Иттифок” маҳалла фуқаролар йиғини раиси Олимбой Раҳмонов. — Республика ишчи гуруҳи ва сектор раҳбарлари уйма-уй юриб, 1500 дан зиёд хонадон эгалари билан юзма-юз мулоқотда бўлди. Қишлоқнинг инфратузилмаси, ижтимоий соҳа объектлари аҳволи ва коммунал соҳадаги муаммолар “Йўл харитаси” асосида қисқа муддатда бартараф этилди. Бу ерда яшовчиларни турли мил-

латга мансуб фуқаролар ташкил қилишни инобатга олсан, “Обод қишлоқ” дастурининг айнан мазкур худудда таътиб этилиши, мамлакатимизда миллатлараро тотувлик, ўзаро аҳиликнинг ёркин намунаси, десак, муболага бўлмади.

Дастур доирасида эҳтиёжманд оилаларни қўллаб-қувватлаш, оларнинг уй-жой шароитларини яхшилаш, бандлигини таъминлаш, тиббиёт қуриқдан ўтказиши масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди.

С. Машарипов хасталикка чалингач, турмуш шароити оғирлашди. У рўзгордан орттириб уй-жойини таъмирлашга имкон топа олмади. Бугун ана шундай 20 та эҳтиёжманд оиланинг уй-жойлари таъмирдан чиқариб берилди. Қишлоқда янгиланган намунавий лойиҳалар асосидаги 40 та арзон уй-жой қурилиши кўп йиллардан буюн шахсий уйи бўлиши орзу қилиб келаятган оилалар учун кутилмаган туҳфа бўлди.

— Бир ҳовлида учта оила истиқомат қиляётганимиз тўғрйли фарзандларимизнинг дарс тайёрлаши учун етарли шароит йўқ эди, — дейди Ошқоқалъа қишлоғида яшовчи Гулнам Едгорова. — Ана йиллардан бери оиламизга мос, ихчам, барча қулайлиғи мавжуд уй-жойга эга бўлишни орзу қилардик. Туман ҳокимлиғи қошида тузилган комиссия оилавий аҳволимизни ўрганиб чиқиб, арзон уй-жой сотиб олишга тавсиянома берди. Қишлоғимизда барпо этилган икки сотиқ майдонга эга, бир қаватли, уч хонали уйға кўчиб кирдик. Бундан қанчалик қувончга тўлганимизни сўз билан таърифлаш қийин.

— Ёшим тўқсондан ошди, умримнинг кўп қисми далада, деҳқончиликда ўтди, — дейди Султон бобо Давлатов. — Қишлоғимиз тарихида хали бундай микёсда қурилиш ва ободонлаштириш ишлари бўлган эмас. Қундан-қунга обод бўлаётган уй-жойлари, қўчаларни, ҳаётимиздаги ўзгаришларни кўриб, кексаю ёшининг бахридли оқилмоқда. Қишлоғимиздаги мактабгача таълим муассасаси чорак асрдан буюн фаолият кўрсатмасди, биноси ҳам ташландик ҳолға келиб қолганди. Қисқа муддат ичиде таъмирланиб, замон талаблари асосида қайта жиҳозланган ушбу муассаса 130 нафар

болажонни ўз бағриға олди. Қўшни маҳаллада 150 ўринли яна битта мактабгача таълим муассасаси бунёд этилди. Шунингдек, 2 та умумтаълим мактаби ҳам таъмирлаш ишларидан кейин бутунлай янгиға қиёфаға кирди.

Қишлоқнинг 300 ўринли маданият саройи биноси ҳам анча йиллардан бери қаровсиз аҳволда ётган эди. У мукамал таъмирланиб, маданият ва дам олиш уйи сифатида элга хизмат қила бошлади. Ёшлар меҳнат гузарии, кутубхона, ҳаммом, гўзаллик салони каби инфратузилма объектлари қисқа муддатларда қурилиб фойдаланишға топширилди. Тадбиркор Комилжон Нуримов-

нинг саъй-ҳаракатлари билан нон махсулотлари ишлаб чиқарувчи корхона очилди. Қишлоқдаги 3 та маҳаллада сунъий қопламали майдон бунёд этилгани эса спортсевар ёшларни беҳад қувонтирди.

Хоразмнинг «ташириг қоғози»ға айланади

Ватан озодлиғи йўлида жонини фидо қилган довиорак саркарда, жаҳон халқлари тарихида ўчмас из қолдирган миллий қаҳрамон, хоразмшоҳлар давлатининг сўнгги ҳукмдори Жалолиддин Мангубери тўғрисида XIII асрдан то ҳозирги кунға қадар ёзилган китобларнинг сони минг қилдан ортқини ташкил этади. Шунинг ўзи ҳам унинг шавкатли номи бекёёс шаарф ва эҳтиромға лойиқ эканини кўрсатади. Собик тузум даврида у тўғрисида ёзишға йўл қўйилмади, узоқ ўтмиш қаърида бу ном гоҳ унутилди, яширин тугилди, тарихини ўрганиш тақиқланди.

Бугун бобомиз номи халқимиз томонидан улуғланди. Мамлакатимизда кўча ва хиёбонларға саркарда номи берилди, “Жалолиддин Мангубери” ордени таъсис этилди. Эндиликда Урганч шаҳри марказидаги Ал-Хоразмий ва Пахлаван Маҳмуд кўчалари кесишмасида бунёд этиладиган, саҳни 3,5 гектарни ташкил қилувчи мемориал богда Жалолиддин Мангубери ҳайкали ўрнатиладиган бўлди.

— Хайкал саркарда жасорати ва шону шавкатига мос ҳолда маҳобатли бўлиши, бу майдон Президентимиз таъбири билан айтганда, Хоразмнинг “ташириг қоғози”ға айланмиш керак, — дейди тарих фанлари док-

Давлатимиз раҳбари юксак салоҳиятли кадрларни тайёрлаш мақсадида юртимизнинг ҳар бир худудида биттадан янги тилдаги мактаб — Президент мактабларини очтиш ташаббусини илгари сурган эди. Хоразмда бундай мактаб Хива шаҳрида, Маъмун академияси қошида ташкил қилинадиган бўлди.

Умуман, Юртбошимизнинг Хоразм вилоятига ташириги ушбу худуд аҳолисининг қайфиятини кўтарди, эртанги кунға бўлган ишончини янада мустаҳкамлади.

тори, профессор Озод Машарипов. — Шу боис тарихчи олимлар, архитекторлар, қурувчилар маслаҳатлашиб, майдонни чўқур мазмунли, чиройли, жозибали қилиш учун умумий ечимға келамиз. Келажакда бу мажмуа барча катта қизқиш билан ташириг буюрадиган масканға айланади.

Унутилмас воқеа

Бугун қишлоқ жойларда мактабгача таълим муассалари сонини оширишни тақозо қилмоқда. Бу, биринчидан, болаларнинг умумий саводини чиқариш, дунёқарашини

Ўзбекистон жаҳоннинг 50 та илгор мамлакати қаторига кириши учун амалий саъй-ҳаракатлар бошланди

Шу ўринда муҳим бир маълумотни келтириб ўтмиш лозим. Яъни 2018 йил биринчи чорағида “Фан тўғрисида”ги қонун лойиҳасига www.regulation.gov.uz порталда фуқаролар томонидан жуда катта қизқиш билдирилди. Ушбу қонун лойиҳаси 2 210 та изоҳ қирилган норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаси сифатида етакчилик қилди.

Вазирлар Маҳкамасининг “Ақли шаҳар” концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарори лойиҳаси асосида “Ақли транспорт”, “Электрон милиция”, “Электрон таълим”, “Электрон солиқчи сақлаш тизими”, “Ақли энергетика”, “Сув таъминоти”, “Ақли уй-жой ва коммунал ҳўжалиғи” каби мезонларни ўз ичига олган “Ақли шаҳар” концепцияси тайёрланди.

Инновацион ривожланиш ва новаторлик гоғяларини қўллаб-қувватлаш жамағармаси томонидан ҳозирги кунға қадар 21 нафар ёш олимнинг чет элга илмий стажировкалари ташкил-лаштирилди.

Бугунги кунда вазирлик қошида “Инновацион ишланмаларни таътиб этишининг илмий-амалий маркази”, “Уруғчиликни ривожлантириш маркази”, “Яшнобод инновацион технопарки дирекцияси”, “Оролбўйи халқаро инновация маркази” ташкил этилган

ва улар мамлакатимиз тараққиёти йўлида изчил ишларни амалға оширмоқда.

Инновацион тузилмада илмий ва инновацион лойиҳаларни тижоратлаштиришни қўллаб-қувватлаш учун бизнес-инкубаторға асос солинган. Ҳозирги пайтда технопаркда 7 нафар резидент фаолият юритиб, улар томонидан 245 та иш ўрни яратилди ҳамда 24,3 миллион АҚШ доллари миқдориде инвестиция жалб этилди.

Президентимизнинг “Инновацион гоғялар, технологиялар ва лойиҳаларни амалий жорий қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори асосида Тошкент шаҳри, Андижон, Фаргона, Наманган, Жизжаз вилоятларида инновацион лойиҳалар-стартапларини ишлаб чиқиш, синовдан ўтказиш ва ўзлаштириш, натижаларини трансфер қилиш ҳамда тижоратлаштиришнинг амалға оширувчи инновацион гоғялар, ишланмалар ва технологиялар марказлари ташкил этиш устида ишлар олиб борилляпти.

Соғлиқни сақлаш тизимида касалликларни баравақт аниқлаш ва профилактика қилиш, ўз вақтида ва са-

марали даволаш имконини берувчи илгор технологияларни кенг жорий этиш мақсадида поятхатимизда Инновацион ривожланиш вазирлиғи ҳамкорлиғида “Доктор Мақсудова” инновацион клиникаси очилди. Қорақалпоғистон Республикасида ҳам худди шундай шифохона очилиши кутилмоқда.

Бугунги кунда 43 илмий ва илмий-техник ишланма тижоратлаштирилишға Фанлар академиясининг 15 та илмий-текишири институти ҳамда 6 та тижорат банки жалб этилди. “Йўл харитаси”ға мувофиқ, 19 лойиҳа бўйича инновацион компания иш бошлади, 8 лойиҳа бўйича лицензия шартномаси имзоланди.

Масалан, чангтутқич лойиҳаси Навоий кон-металлургия комбинати маблағлари ҳисобидан тижоратлаштирилиб, дастлабки икки босқичи якуниға етди. Ўзбекистон худудидаги сейсмик ҳаффи баҳолаш дастури Фавқулодда вазиятлар вазирлиғи томонидан тижоратлаштирилди. Ўсимлик моддалари қимёси институти ва “Никофарм” МЧЖ ўртасида фармацевтика соҳасига оид “Фланорин” ва “Ферулен” субстанцияларини ишлаб чиқариш бўйича лицензия шартномаси имзоланиб, натижада айни пайтгача 440 миллион сўмлик маҳ-

сулот ишлаб чиқарилганини мамнуният билан таъкидлаш лозим.

Аграр соҳаға инновацион гоғялар, ишланмалар ва технологияларни жорий этиш, экинларнинг янги селекция навларини яратиш бўйича Халқаро уруғчилик федерацияси ва бошқа уруғчилик ассоциациялари билан алоқалар ўрнатилгани ҳам алоҳида эътиборға молик. Давлат-ҳамсулоти шериклиги “Қўқон кластер” ва “Қарши кластер” уруғчилик корхоналарини ташкил этиш бўйича Вазирлар Маҳкамасининг қарори лойиҳалари тайёрланди. Эндиликда Бухоро, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд ва Сурхондарё вилоятларида ҳам уруғчилик кластерларини ташкил қилиш бўйича амалий ишлар давом эттирилмоқда. Ушбу вазибаларни ҳаётға таътиб қилиш учун ҳар бир кластера 10 миллион АҚШ долларида, жами 60 миллион доллар ажратилган. Туркиянинг “Агробест” ва Япониянинг “Musashino Seed Co., Ltd.” компаниялари билан ҳамкорликда уруғчилик кластерларини тузишға келишилгани айни муддао бўлмоқда.

Давлат илмий-техника дастурлари доирасида жорий йилда жами 1 748 лойиҳа 193,4 миллиард сўм миқдориде молиялаштирилиб, ушбу лойиҳалар устидан доимий мониторинг ўрнатилган.

Мамлакатимизда робототехника соҳасини ривожлантириш борасида манфаатдор идоралар билан тегишли чора-тадбирлар режаси тайёрланган. Жумладан, Мирзо Улуғбек халқаро фонди билан биргаликда вазирлик тасарруфида робототехникани ривожлантириш учун Инновацион марказ ташкил қилиш ва унга етуқ мутахассисларни, қобилияти ёшларни жалб этиш назарда тутилган. Бундан буюн робототехника яратадиган мутахассисларни рағбатлантириш мақсадида 2 миллиондан 6 миллион сўмгача миқдорда муқофотлар билан тақдирланадиган доимий танлов ўтказилди.

Президентимизнинг шу йил 21 сентябрдаги “2019 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида”ги Фармонида юртимизнинг 2030 йилға бориб Глобал инновацион индекс рейтингини бўйича жаҳоннинг 50 илгор мамлакати қаторига киришиға эришиш мўлжалланган. Ишонамизки, ушбу муҳим вазибалар ижросини таъминлаш ана шу марраани забт этишға хизмат қиладди.

Сойибжон НЕГМАТОВ, ЎЗФА академиги, Ислон Қаримов номидаги ТДТУ «Фан ва тараққиёт» ДУК илмий раҳбари.

Австриялик тадбиркорлар: «Кейинги манзил — ЎЗБЕКИСТОН БОЗОРИ»

Мақолада австриялик таниқли иқтисодчи, “Advantage Austria” консалтинг компанияси асосчиси Рудольф Талернинг қуйидаги фикр

“Буюк Турон” кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 21.15 Топширилди — 23.25 1 2 3 4 5 6